

EVROPSKA
KOMISIJA

Bruselj, 27.5.2021
C(2021) 3656 final

MNENJE KOMISIJE

z dne 27.5.2021

o spremembah značilnosti zamrznjenih sredstev

MNENJE KOMISIJE

z dne 27.5.2021

o spremembah značilnosti zamrznjenih sredstev

ZAHTEVEK ZA MNENJE

Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: Komisija) kot varuhinja pogodb spremlja izvajanje prava Unije v državah članicah pod nadzorom Sodišča Evropske unije¹.

V okviru omejevalnih ukrepov, sprejetih v skladu s členom 215 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), lahko pristojni nacionalni organi držav članic od Komisije zahtevajo, da predloži svoja stališča o uporabi konkretnih določb ustreznih pravnih aktov ali zagotovi smernice za njihovo izvajanje. Pristojni nacionalni organi lahko Komisijo tudi zaprosijo za smernice za razlago samega člena 215 PDEU.

Komisija je od dveh pristojnih nacionalnih organov prejela zahtevka za mnenje o spremembi značilnosti in lokacije sredstev, zamrznjenih v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2016/44 z dne 18. januarja 2016 o omejevalnih ukrepih zaradi razmer v Libiji in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 204/2011² (v nadaljnjem besedilu: uredba o Libiji) oziroma Uredbo Sveta (EU) št. 36/2012 z dne 18. januarja 2012 o omejevalnih ukrepih glede na razmere v Siriji in razveljavitvi Uredbe (EU) št. 442/2011³ (v nadaljnjem besedilu: uredba o Siriji).

OZADJE

Vprašanje prvega pristojnega nacionalnega organa se nanaša na oddelek investicijskega sklada EU, v katerem je banka s sedežem v EU udeležena v imenu subjekta, uvrščenega na seznam v skladu z uredbo o Libiji. Pristojni nacionalni organ sprašuje, ali bi bila likvidacija tega oddelka s strani investicijskega podjetja, ki ga upravlja, in nato zamrznitev prihodkov, ki jih je mogoče pripisati subjektu, uvrščenemu na seznam, na ločenem računu pri banki s sedežem v EU, združljiva z uredbo o Libiji. Pristojni nacionalni organ sprašuje tudi, ali bi bilo za te ukrepe potrebno predhodno dovoljenje pristojnega nacionalnega organa.

Drugi pristojni nacionalni organ sprašuje, ali je podružnica banke s sedežem v državi članici, ki je zamrznila račun, ki ga je v njej odprl subjekt, uvrščen na seznam v skladu z uredbo o Siriji, upravičena do prenosa računa na matično banko v Združenem kraljestvu in ali bi bilo za tak prenos potrebno predhodno dovoljenje pristojnega nacionalnega organa.

Ker se obe vprašanji nanašata na razlago pojma „zamrznitev sredstev“ in s tem povezanih posledic, bo Komisija nanju odgovorila skupaj.

PRAVNA PRESOJA

a) Pravni okvir:

V skladu s členom 1(b) uredbe o Libiji in členom 1(i) uredbe o Siriji „zamrznitev sredstev“ pomeni „preprečitev kakršnega koli premika, prenosa, spremembe ali uporabe sredstev,

¹ V skladu s Pogodbama lahko samo Sodišče Evropske unije zagotovi pravno zavezujoče razlage prava Unije.

² UL L 12, 19.1.2016, str. 1.

³ UL L 16, 19.1.2012, str. 1.

dostopa do njih ali kakršnega koli ravnanja z njimi, ki bi imelo za posledico kakršno koli spremembo v njihovi količini, znesku, lokaciji, lastništvu, posedovanju, značilnosti, namembnosti ali drugo spremembo, **ki bi omogočila uporabo sredstev**, vključno z upravljanjem portfeljev;“ (poudarek dodan).

Člen 5 uredbe o Libiji določa:

- 1. Vsa sredstva in gospodarski viri, ki pripadajo fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom iz prilog II in III, so v njihovi lasti ali s katerimi ti razpolagajo ali jih nadzirajo, se zamrznejo.*
- 2. Fizičnim ali pravnim osebam, subjektom ali organom iz prilog II in III ne smejo biti neposredno ali posredno dana na razpolago ali v njihovo korist nikakršna sredstva ali gospodarski viri.*
- 3. Prepovedano je zavestno in namerno sodelovati v dejavnostih, katerih namen ali učinek je neposredno ali posredno izogibanje ukrepom iz odstavkov 1 in 2.*

Podobno besedilo v smislu vsebine najdemo v členu 14 uredbe o Siriji.

Namen zamrznitve sredstev je preprečiti vsako ravnanje, ki bi omogočilo njihovo uporabo. To pomeni, da spremembe nekaterih značilnosti sredstev načeloma niso izključene, če ne vplivajo na neprekinjeno zamrznitev sredstev.

b) Vprašanje 1: Sprememba značilnosti zamrznjenih sredstev

Sprememba značilnosti zamrznjenih deležev verjetno ne bi pomenila kršitve zamrznitve sredstev iz člena 5 uredbe o Libiji, če sprememba ni omogočala uporabe sredstev (s strani kogar koli), dokler veljajo omejevalni ukrepi EU. Potrebna je takojšnja zamrznitev pridobljenih prihodkov za zagotovitev, da je ta pogoj izpolnjen.

Omejevalni ukrepi ne vključujejo kazni ali zaplembe, ampak so zgolj preventivni. Čeprav uredba o Libiji od subjektov iz EU zahteva in jim daje pravico, da izvedejo vse potrebne ukrepe za zamrznitev sredstev, ne daje pravice do razpolaganja z navedenimi sredstvi ali pravice, da njihovim lastnikom naložijo bremena ali izgube, ki niso neločljivo povezani z zamrznitvijo sredstev.

Pristojni nacionalni organ mora sam preveriti in se prepričati, da ukrepi, ki bi povzročili spremembo značilnosti sredstev, ne bi omogočili uporabe sredstev.

Poleg tega bi se moral pristojni nacionalni organ v skladu s členom 5(3) uredbe o Libiji prepričati, da namen ali učinek navedenih sprememb ni izogibanje zadevnim zamrznitvi sredstev.

c) Vprašanje 2: Sprememba lokacije zamrznjenega računa v Združeno kraljestvo

V skladu s členom 35(e) uredbe o Siriji se določbe tega akta, vključno s členom 14, uporabljajo za vsako pravno osebo, subjekt ali organ v zvezi s katerim koli poslom, opravljenim v celoti ali deloma v Uniji. Iz tega sledi, da mora podružnica matične banke iz Združenega kraljestva, ki se nahaja v EU, pri bančnih nakazilih iz EU v Združeno kraljestvo uporabljati navedeno uredbo, kljub temu, da ni registrirana ali ustanovljena v skladu z zakonodajo države članice.

V skladu s členom 127 Sporazuma o izstopu⁴ je moralo Združeno kraljestvo pravo EU uporabljati do 31. decembra 2020, tj. do konca prehodnega obdobja. Do tega datuma so za Združeno kraljestvo še naprej v celoti veljali omejevalni ukrepi EU, za prenesene račune pa bi

⁴ Sporazum o izstopu Združenega kraljestva Velika Britanija in Severna Irka iz Evropske unije in Evropske skupnosti za atomsko energijo (UL C 384 I, 12.11.2019, str. 1).

v Združenem kraljestvu veljale enake obveznosti v zvezi z zamrznitvijo kot v kateri koli državi članici.

Vendar od 1. januarja 2021 vrsta vnosov, ki so bili prej uvrščeni na seznam v skladu z zakonodajo EU, vključno z uredbo o Siriji, v skladu z zakonodajo Združenega kraljestva ni več uvrščenih na seznam. Zato za te vnose trenutno ne velja zamrznitev sredstev v Združenem kraljestvu oziroma niso uvrščeni na konsolidirani seznam te države. To pomeni, da Združeno kraljestvo kot tretja država od 1. januarja 2021 nima vzpostavljenih ukrepov, enakih samostojnim omejevalnim ukrepom EU, vključno s tistimi v zvezi s Sirijo.

Za matično banko so tako samo do konca prehodnega obdobja veljale enake obveznosti v zvezi z zamrznitvijo kot za izvorno podružnico v EU.

Zato mora od 1. januarja 2021 pred prenosom zamrznjenega računa v Združeno kraljestvo, podružnica v EU preveriti, ali za imetnika računa zamrznitev sredstev velja tudi v Združenem kraljestvu. Če temu ni tako, bi sprememba lokacije zamrznjenega računa v Združeno kraljestvo nemudoma pomenila kršitev člena 14(1) uredbe o Siriji. Če zadevna sredstva koristijo osebi, uvrščeni na seznam, bi to pomenilo tudi kršitev člena 14(2) uredbe o Siriji.

V skladu s členom 28 uredbe o Siriji subjekti niso odgovorni, če niso vedeli ali niso mogli utemeljeno domnevati, da bi njihovo ravnanje kršilo uredbo. Vendar je treba po mnenju Komisije ustrezno upoštevati možnost, da bo Združeno kraljestvo v prihodnosti sprejelo nadaljnje odstopajoče ukrepe.

Glede na navedeno mora izvorna podružnica v EU oceniti in zmanjševati tveganje, da lahko omejevalni ukrepi Združenega kraljestva v zvezi s Sirijo nadalje odstopajo od tistih, sprejetih v EU, in je lahko zaradi njih v danem primeru prenos nezdržljiv s slednjimi. Če te dolžnosti ne bi izpolnila, bi to lahko po mnenju Komisije pomenilo kršitev zamrznitve sredstev iz člena 14(1) uredbe o Siriji, če bi sprememba lokacije zamrznjenega računa pozneje omogočila uporabo sredstev s tega računa (s strani kogar koli). Če zadevna sredstva koristijo osebi, uvrščeni na seznam, bi to pomenilo tudi kršitev člena 14(2) uredbe o Siriji. Naloga pristojnega nacionalnega organa je, da preveri, ali je imela zadevna podružnica zadostne razloge, da lahko zaključi, da prenos v Združeno kraljestvo ne bi omogočal morebitne uporabe zadevnih sredstev.

Poleg tega je v skladu s členom 14(3) uredbe o Siriji subjektom iz EU, vključno z bankami, prepovedano zavestno in namerno sodelovati v dejavnostih, katerih namen ali posledica je neposredno ali posredno izogibanje zamrznitvi sredstev iz člena 14(1) uredbe o Siriji. Splošnejšo prepoved zavestnega in namernega sodelovanja v dejavnostih, katerih namen ali posledica je med drugim izogibanje določbam iz člena 14, vsebuje člen 27a uredbe o Siriji.

Prenosi zamrznjenih računov ali sredstev v Združeno kraljestvo so lahko izjemoma dovoljeni zaradi veljavnih in pravno utemeljenih razlogov. Glede na to, da se lahko tveganja za nadaljnjo zamrznitev sredstev, povezana s tem vprašanjem, od 1. januarja 2021 uresničijo, pa lahko, če nato pride do odstopanja omejevalnih ukrepov EU od omejevalnih ukrepov Združenega kraljestva, kot v danem konkretnem primeru, in podružnica v EU ne sprejme razumnih ukrepov, da bi preprečila to spremembo lokacije, po mnenju Komisije pristojni nacionalni organ to šteje za znak, da je zadevna podružnica zavestno in namerno sodelovala pri dejavnosti, katere posledica je izogibanje zamrznitvi sredstev.

d) Predhodno dovoljenje pristojnega nacionalnega organa

Zadevni uredbi ne vsebujeta zahtev glede predhodnega dovoljenja za spremembe, kot so tiste, opisane v vprašanih pristojnih nacionalnih organov. Da pa bi zagotovili skladnost s tema uredbama in enotno uporabo omejevalnih ukrepov EU, člen 18(1)(a) uredbe o Libiji in člen 29(1)(a) uredbe o Siriji od subjektov iz EU zahtevata, da „nemudoma“ obvestijo pristojni

nacionalni organ o zamrznjenih računih in zneskih, vključno z njihovimi spremembami. Iz istih določb izhaja, da je treba o tem obvestiti tudi Komisijo. Poleg tega morajo subjekti iz EU v skladu s členom 18(1)(b) uredbe o Libiji in členom 29(1)(b) uredbe o Siriji tudi sodelovati s pristojnimi nacionalnimi organi pri kakršnem koli preverjanju zagotovljenih informacij.

ZAKLJUČEK

Komisija meni, da:

- (1) bi bila sprememba značilnosti zamrznjenih sredstev v skladu z Uredbo Sveta (EU) 2016/44, nezdržljiva s to uredbo, če bi omogočila, da lahko sredstva kadar koli kdor koli uporabi, medtem ko veljajo omejevalni ukrepi EU, ali če bi bil njen cilj ali posledica izogibanje zamrznitvi sredstev. Pristojni nacionalni organ mora sam preveriti in se prepričati, da ukrepi, ki bi povzročili spremembo značilnosti zamrznjenih sredstev, ne bi omogočili njihove uporabe ali izogibanja zamrznitvi sredstev;**
- (2) bi bila sprememba lokacije sredstev, zamrznjenih v skladu z Uredbo Sveta (EU) št. 36/2012, s prenosom iz države članice v Združeno kraljestvo, nezdržljiva s to uredbo, če bi omogočila, da lahko sredstva kadar koli kdor koli uporabi, dokler veljajo omejevalni ukrepi EU, ali če bi imela za cilj ali posledico izogibanje zamrznitvi sredstev. Subjekti iz EU morajo sprejeti ukrepe za preprečitev takšne nezdržljivosti, pri čemer morajo upoštevati možnost, da lahko po 1. januarju 2021 politike EU in Združenega kraljestva v zvezi z omejevalnimi ukrepi med seboj odstopajo tako, da bi bila omogočena uporaba prenesenih sredstev. Pristojni nacionalni organ mora sam preveriti in se prepričati, da ukrepi, ki bi povzročili spremembo lokacije zamrznjenega računa v Združeno kraljestvo, ne bi omogočili uporabe sredstev ali izogibanja zamrznitvi sredstev;**
- (3) morajo subjekti iz EU „nemudoma“ obvestiti pristojni nacionalni organ in Komisijo o spremembah, ki vplivajo na zamrznjene račune in zneske, ter sodelovati s pristojnim nacionalnim organom pri preverjanju takih informacij.**

V Bruslju, 27.5.2021

Za Komisijo
Mairead McGUINNESS
članica Komisije

